

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.]

Pengevæsen og økonomiske Liv, som den herskende Pengerigelighed indebar. Om den nærmere Motivering for Forslaget tillader jeg mig at henvide til den udførlige Omtale, jeg gav Forslaget ved Behandlingen i Juni Maaned f. A. i dette høje Ting.

Ifølge den Lov, der herefter blev gennemført, paahviler det Bankerne ud over de likvide Beholdninger, som disse i Henhold til § 11 i Lov om Banker af 15. April 1930 skal have til Raadighed, til enhver Tid at have i Kassebeholdning et Beløb, der er lig med Summen af:

- 1) 40 pCt. af den Stigning, Bankens samlede Indskud paa Foliokonto og Kontokurant-Konto samt Konto for Indskud og Laan fra indenlandske Sparekasser udviser siden ultimo August 1939,
- 2) 15 pCt. af Bankens samlede Indskud paa Foliokonto og Kontokurant-Konto samt Konto for Indskud og Laan fra indenlandske Sparekasser,
- 3) 5 pCt. af Bankens samlede Indskud paa Bankbog m. v. paa Anfordring eller med kortere Opsigelsesvarsel end 3 Maaneder, og
- 4) 100 pCt. af saadanne Indskud, som — direkte eller gennem anden Bank — er modtaget fra indenlandske Banker, og som af disse henregnes til Kassebeholdningen i Forhold til Loven.

Den siden Lovens Gennemførelse stedfundne Udvikling viser en fortsat Forøgelse af Pengeinstitutternes Indlaansmidler. Af det til Lovforslaget optrykte Bilag I fremgaar det, hvilken Stigning der har fundet Sted paa de enkelte Indlaansfag. Det vil ses, at Indlaanene pr. ultimo Marts d. A. udgjorde 3 819 Mill. Kr., ligesom det af Bilag II vil ses, at 777 Mill. Kr. paa det nævnte Tidspunkt var bundet ved Loven af 3. Juli 1942. Danmarks Nationalbank har under disse Forhold ment det nødvendigt, at der træffes en Række yderligere Foranstaltninger til at imødegaa den Fare, de mange ledige Penge indebærer, herunder for Handelsministeriets Vedkommende en yderligere Skærpelse af Kravene til Bankernes Likviditet og Gennemførelse af lignende Regler for Sparekasserne.

Regeringen har kunnet tiltræde Danmarks Nationalbanks Synspunkter, og samtidig med Frømsættelsen af de Forslag, jeg her omtaler, har Finansministeren i Dag fremsat en Række Forslag, sigtende til Sterilisering af de ledige Penge.

Som antydet har man anset det nødvendigt — foruden at stramme Kravene til

Bankernes Likviditet — nu ogsaa at inddrage Sparekasserne under Ordningen.

Med Hensyn til den Udvidelse, der foreslaas ved Sparekassernes Inddragelse under denne Lovgivning, kan jeg fremhæve, at Grunden til, at Sparekasserne ikke blev medtaget under Loven af 3. Juli 1942, var den, at Pengerigeligheden i de første Krigsaar navnlig gjorde sig gældende for Bankernes Vedkommende. Sparekassernes Indskud i den første Tid under Krigen gik endog væsentlig tilbage, og Bevægelsen hen imod større Pengerigelighed kom langt senere i Gang for Sparekassernes Vedkommende end for Bankernes. Fra August Maaned 1939 til December Maaned 1940 faldt Sparekasseindskuddene med 165 Mill. Kr. Denne Nedgang blev dog opvejet i Løbet af 1941, saaledes at Indskuddene i Sparekasserne ved Udgangen af December Maaned 1941 androg 50 Mill. Kr. mere end Tallet i August Maaned 1939. I det samme Tidsrum var Indskuddene i Bankerne imidlertid steget med 758 Mill. Kr. Da den i Dag gældende Lov var til Behandling i dette høje Ting, var Sparekassernes Stilling saaledes en helt anden end Bankernes. Der er imidlertid nu sket en Ændring heri. I Løbet af Aaret 1942 er Sparekasseindskuddene steget med ikke mindre end 256 Mill. Kr. Bankernes Indlaan i samme Periode steg med 436 Mill. Kr., og i den forløbne Del af Aaret 1943 er Indskuddene i Sparekasserne steget i et saadant Omfang, at denne Stigning nu overstiger Opgangen i Bankernes Indlaan. I Januar Kvartal 1943 er Indlaanene i Sparekasserne steget med 122 Mill. Kr. mod en Stigning for Bankernes Vedkommende paa 95 Mill. Kr., hvoraf ca. 30 Mill. Kr. falder paa Bankernes Indskud fra Sparekasser. I Overensstemmelse med det, jeg her har fremført, er det derfor fundet naturligt at inddrage Sparekasserne under Bindingsbestemmelserne. Jeg skal senere tillade mig at komme tilbage til det herom udfærdigede særlige Forslag for Sparekassernes Vedkommende.

En anden Udvidelse af Bindingsbestemmelserne for Bankerne tager Sigte paa at inddrage flere Konti under Ordningen. Efter Forslagets § 1, Nr. 8, medtages saaledes Indlaan med et Opsigelsesvarsel paa mindst 3, men under 6 Maaneder. I denne Forbindelse skal jeg dog henlede Opmærksomheden paa, at det — samtidig med at der stilles et særligt Forslag om Binding af Indskud m. v. i Sparekasser — er anset for naturligt at ændre de nugældende Regler, saaledes at den Stigning, som efter ultimo